

Portret

W sztukach plastycznych portretem nazywamy rysunek, obraz, rzeźbę lub fotografię, w których najważniejszym elementem jest twarz o rozpoznawalnych rysach. W mistrzowsko wykonanych wizerunkach uwagę przykuwa spojrzenie sportretowanej osoby i jej indywidualność. W portrecie istotne jest także ukazanie uczesania i ubioru postaci oraz jej otoczenia. Dłonie modela i trzymane w nich przedmioty mogą wskazywać na wykonywany zawód. Ozdoby lub elementy stroju również są znaczące – zwykle świadczą o pozycji społecznej i zamożności zamawiającego portret.

Wyróżniamy kilka typów portretów:

- głowę modela
- półpostać – ujęcie od pasa w górę
- postać stojącą, w ruchu, siedzącą, leżącą lub w swobodnej pozie,
- portret grupowy
- autoportret, czyli dzieło, w którym artysta ukazuje samego siebie.

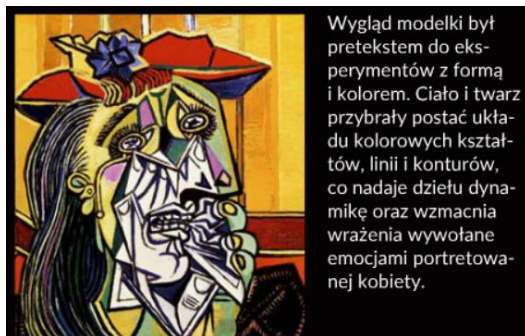
Czy artyści mówią nam coś o sobie?

Włoski artysta Parmigianino [czyt.: parmizianino] miał zaskakujący pomysł na zaprezentowanie siebie jako utalentowanego twórcy. Do obserwacji własnego ciała użył wypukłego lustra i odwzorował zniekształcenia na równie wypukłym podłożu. Zabieg zastosowany przez malarza sprawił, że jego prawa dłoń, umieszczona na pierwszym planie, jest nienaturalnie powiększona i dominuje w przedstawieniu. Artysta podkreślił jej znaczenie jako narzędzia twórczej pracy. Zasugerował ponadto, że dzięki swoim mistrzowskim umiejętnościom potrafił wykonać tak niezwykle dzieło lewą ręką – prawa dłoń widnieje bowiem nieruchomo na portrecie.

Parmigianino,
Autoportret w wypukłym lustrze, XVI w.

Ikony sztuki PORTRET

Wygląd modelki był pretekstem do eksperymentów z formą i kolorem. Ciało i twarz przybrały postać układu kolorowych kształtów, linii i konturów, co nadaje dziełu dynamikę oraz wzmacnia wrażenia wywołane emocjami portretowanej kobiety.

Zadanie:
Wykonaj

Na większości portretów można zobaczyć kobiety, których wygląd uważano w danej epoce za ideał piękna. W dawnych czasach urodę najczęściej wiązano z czystością moralną i dobrem duchowym, dlatego Madonna – wzór zalet – zawsze była ukazywana na obrazach jako piękna i młoda kobieta.

Rafaël, Dama z jednorożcem, XVI w.

fotografię swojej twarzy, lub zdjęcie przedstawiające dowolną osobę. Wybierz kadr, który pozwoli Ci uchwycić ważne elementy wizerunku.

Sprawdź na zdjęciu, jaki jest kształt głowy i jak wyglądają poszczególne elementy twarzy, Jakie fragmenty wizerunku przyciągają wzrok? Zwróć uwagę na rozmieszczenie oczu, brwi i nosa. Wykonaj portret. Możesz umieścić w swojej pracy przedmiot będący znakiem rozpoznawczym sportretowanej osoby. Technika dowolna.